

[Rasmus Hansen.]

pr. m³, medens den i 123 4 Værelser Lejligheder, hvor Boligtilsynet ogsaa foretog en Gennemgang, kun var 4 Kr. 50 Øre pr. m³ og i de undersøgte 5 Værelser Lejligheder 3 Kr. 82 Øre pr. m³. Det vil altsaa sige, at Huslejen opgjort pr. m³ er næsten dobbelt saa høj i en ussel 1 Værelses Lejlighed som i en 5 Værelses Lejlighed, og det var dette Forhold og andre Forhold, som for nogen Tid siden foranledigede det københavnske Boligtilsyns Chef til denne skarpe Konklusion, at — jeg beder om Formandens Tilladelse til et meget kort Citat —

„jo ældre og mere slidt og i enhver Henseende opbrugt et Hus er, des sikrere findes det udlejet til en i Forhold til dets tekniske og sundhedsmæssige Tilstand ganske urimelig Sum“.

Se, dette Forhold fremkaldes naturligvis ikke af Lejlighedernes Produktionsomkostninger og heller ikke af store Vedligeholdelsesomkostninger, idet en væsentlig Part af Ejendommene med disse Lejligheder er slet vedligeholdt. Det skyldes simpelt hen, at der hidtil har været frit Slag for Spekulation over for disse Ejendomme, samt den meget store Efterspørgsel, bl. a. fra Aldersrentenydere efter gamle og smaa Lejligheder, hvis Pris pr. m³ er meget høj, men hvis Husleje alligevel paa Grund af Lejlighedernes faa Kubikmeter er absolut set lav. Maaske vil Saneringen en Overgang foranledige en Stigning af denne Efterspørgsel efter saadanne Lejligheder. Jeg siger *maaske*, for det lader sig næppe overse paa dette Tidspunkt, bl. a. fordi Efterspørgselen naturligvis vil blive paavirket af det Byggeri, der sættes i Gang samtidig med eller før Nedbrydningen af de gamle og usunde Lejligheder, samt af den Pris, der forlanges for de nye Lejligheder.

I Øjeblikket er man jo her i København i den Situation, at man trods et meget omfattende Byggeri ikke har været i Stand til at oparbejde en Boligreserve af 2 Værelser Lejligheder, og jeg tror derfor, det under Saneringen vil være nyttigt, at det offentlige med Aarvaagenhed følger, hvilke Virkninger Saneringen af usunde Bydele kan faa paa Efterspørgselen efter gamle Lejligheder og paa de Huslejer, der bliver forlangt for disse Lejligheder. Jeg tror endvidere, det vil være nyttigt, at det offentlige, medens Saneringen staar paa, i videst mulig Udstrækning sætter ind for at opføre et tilstrækkeligt Antal billige Lejligheder.

Med disse Bemærkninger vil jeg paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag.

Jensen-Broby: Det Lovforslag om Boligtilsyn og Sanering af usunde Boliger, som vi skal behandle her i Dag, er jo paa mange Punkter af en indgribende Karakter, og det giver Indenrigsministeren og Boligtilsynet en Ret til at gribe ind over for næsten alle Bygninger. Det overordnede Boligtilsyn er henlagt til Sundhedsstyrelsen og skal udøves af denne i Forbindelse med et Boligtilsynsraad med Medicinaldirektøren som Formand. Der skal i dette Boligtilsynsraad være en Jurist, som har særligt Kendskab til Ejendomsforhold og Boligforhold; der skal være en Arkitekt eller Bygningsingeniør, og endelig skal der være en Bygningshaandværker. Dette Overtilsynsraad er det, der faar Afgørelsen i en Masse vigtige Sager. Kommunalbestyrelsen skal træffe Bestemmelse om, hvorvidt Sundhedskommissionen skal være lokalt Boligtilsyn, eller der skal udnævnes en særlig Boligkommission med sagkyndig Medhjælp ved Tilsynets Udøvelse. Videre hedder det:

„Nedsættes der en særlig Boligkommission, skal dennes Sammensætning godkendes af Indenrigsministeren, der paaser, at baade den lægekyndige, retsdyndige og bygningskyndige Sagskundskab er repræsenteret i Kommissionen.“

I København og Frederiksberg og Aarhus, Odense og Aalborg skal der oprettes særlige Boligkommissioner, men ogsaa ude paa Landet og i mindre Købstæder kan Indenrigsministeren paabyde Oprettelse af Boligtilsyn. Der er derfor ingen, der kan vide sig sikker for det Barnepigesystem, som her sættes ind. En skønne Dag slaar det ned paa min eller din Bolig, og saa gælder det om at have Sagerne i Orden; ellers risikerer man det værste. Det er slet ikke saa nemt at have Sagerne i Orden. Jeg skal nævne, hvad der i § 2 forlanges, for at Sagerne skal være i Orden. Beboelses- og Opholdsrum skal for at være i Overensstemmelse med det, man har foreskrevet i § 1:

„1) yde Beskyttelse mod Fugtighed, Kulde og Hede, 2) give god Adgang for Dagslys, 3) give forsvarlig Adgang til Fornyelse af Luften i samtlige Rum, idet alle Opholdsrum, herunder Køkkener, skal være forsynede med et eller flere oplukkelige Vinduer direkte ud til det frie, og 4) yde Mulighed for tilstrækkelig Opvarmning. Endvidere maa det kræves, at de enkelte Lejligheder skal 5) have Adgang til godt og tilstrækkeligt Drikkevand, 6) have behørigt Afløb for Spildevand og 7) have bekvem Adgang til W. C. eller, hvor W. C.-Indlæg ikke er paabudt,